

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

SCRISOARE PASTORALĂ

a Sfântului Sinod al Sfintei biserici autocefale ortodoxe române
cătră clerul și poporul român dreptcredincios
cu prilejul încoronării M. S. Regelui Ferdinand I și a soției Sale Regina Maria
care se va citi în ziua încoronării în toate bisericile din țară, înaintea „Doxologiei”, omițându-se părțile, care nu privesc decât pe preoți

Noi:

Membrii Sf. sinod al sf. biserici ortodoxe autocefale române și ai voștri păstori sufletești: — Vouă, tuturor Românilor dreptcredincioși din România întregită, vă dorim dela Dumnezeu pace și sănătate; vă dorim cuget credincios și cinste în casele voastre; și ne rugăm Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, ca binecuvântările Noastre să se pogoare peste voi, ca roua cerului! (I Moise 27, 29).

Iubiților creștini!

Vă vestim azi bucurie mare, care va fi la tot norodul! Voi știți, că Dumnezeuul părinților noștri ne-a scos în cursul vremurilor din mari nevoi și din multe necazuri și ni-a adus, cu a Lui purtare de grijă și cu a Lui neajunsă înțelepciune, la liman de bucurie și la loc coprinzător și înalt.

Privim, în urma noastră, căile priporoase și pline cu jertfele neamului nostru; și inima noastră e neputincioasă să lămurească și să spună acum în vorbe toată româneasca noastră bucurie.

Dumnezeu a fost milostiv cu neamul nostru.

Dumnezeu a voit să mângâie sufletele vovezilor, strămoșilor și părinților noștri; și — pentru multele lor lupte și ostenele — li-a dat lor răsplată și izbândă în mâinile urmașilor, adică în mâinile noastre și în zilele noastre.

Dumnezeu a îndeplinit cu noi un cuvânt scris în Sf. scripturi; și, din cămara îndurărilor Sale, deapururi nesecate, a revărsat preste noi untdelemnul prorociei, care zice:

«Și-i voi face pre ei un singur neam și un singur domn va fi domn peste toți!» (Ezechiel 37, 22).

Ca o rugă puternică de mulțumită, ridicată cerului de tot neamul românesc, se înalță azi, din inima Ardealului, biserica catedrală a încoronării.

Anul acesta, 1922, luna Octombrie ziua 2 (15), măritul nostru Domnitor, M.

S. Regele Ferdinand I, va urca, alături de grațioasa noastră Doamnă M. S. Regina Maria, treptele Catedralei încoronării și înaintea Sf. altar se vor închina Impăratului Impăraților, zicând cu psalmistul: «Fi-voiu ca un măslin roditor, în casa lui Dumnezeu! Nădăjduit-am în mila Domnului în veac și în veacul veacului. Lăudate-voi pe Tine în veac, căci Tu ai făcut aceasta!» (Psalmul 52, 10 11).

Deci, în arătata zi, bucuria neamului românesc va fi deplină și inimile noastre și sfintele noastre biserici cuvinesc să răsună de laudele Celui Prea Înalt: «Acesta este ziua, pe care a făcut-o Domnul! Să ne veselim și să ne bucurăm, într'însa!» (Psalmul 118, 24).

Drept aceea, gândindu-ne la această zi, vă poftim îndeosebi pe voi, Preacucernicilor protopopi și preoți și pe toți cei din cinul preoțesc și călugăresc, din toată biserica ortodoxă română, să pregătiți toate cele cuvenite, ca să sărbătoriți, după toată vrednicia și măreția ei, înaintea Domnului și în mijlocul norodului, această zi de mare bucurie pentru tot neamul nostru.

Vă mai poftim pe voi, care unde aveți cădere și putere, să nu uitați cu nici un chip pe cei ce trăesc alături de noi Români, adecă pe concetățenii noștri de alt sânge și de altă credință, și să-i chemați trăfește în deplină înțelegere cu autoritățile statului la bucuria poporului român. În biserică și alături de biserică, după putință și după împrejurări, să vă dați osteneala, ca glasul vostru să ajungă până la auzul inimilor și să-i lămuriți și să-i zidiți sufletește, tâlcuindu-le și cântându-le «Veseliți-vă, neamurilor, împreună cu poporul Lui!» (Romani 15, 10); (Moise 34, 43).

Îndeosebi, dispunem, ca în întreaga țară:

1. În ajunul zilei de încoronare să se slujească în toate bisericile priveghiere.

2. În ziua încoronării se va sluji mai întâi:

a) Sfânta liturghie, și după terminarea ei:

b) O doxologie (Tedeum) de mulțumită, pentru că ne-a învrednicit Dumnezeu a ajunge această zi istorică, pentru îndelunga domnie a Maiestății Lor Regelui și Reginei și pentru sănătatea întregii familii domnitoare.

3. După doxologie se rostește următorul polihron:

Pentru Rege:

Maiestății Sale Preaînălțatului și Multstăpânitorului nostru Domn Ferdinand I, din mila lui Dumnezeu Rege al României și desrobitor al mănoasei Basarabii, al dulcii Bucovine, al falnicului Ardeal, al mândrului Banat, al fericitei Crișane, al Sătmăruului și al Sălajului, Celui ce a reînviat țara lui Negru Vodă dela Olt și istoricul Maramurăș al lui Dragoș Vodă: —

Dă-i, Doamne, zile bune și îndelungate, pace, sănătate, mântuire și biruință asupra dușmanilor și să trăiască întru mulți și fericiți ani.

Pentru Regina:

Maiestății Sale Măritei noastre Doamne și Regine Maria, ajutătoarea celor săraci și în strâmtorare, — mângâitoarea celor bolnavi și în suferință, — alinătoarea de dureri a celor răniți și pe patul de moarte, — ocrotitoarea văduvelor și a celor orfani, — protectoarea artelor, a științelor și a tuturor mișcărilor nobile pentru propășirea obștească; —

Celeia ce, în cele mai grele zile ale neamului, a revărsat pretutindenea din comoara sufletului ei, ca dintr'un isvor bogat, încredere și în-sufletește: —

Dă-i, Doamne, mulțumire și sănătate și o păzește întru mulți și fericiți ani.

Se cântă Imnul Regal: «Trăiască Regele».

Slujba din ziua încoronării trebuie astfel rânduită, ca polihronul dela doxologie să se citească la ora 11, când se vor trage și clopotele bisericilor din localitate. Astfel toate clopotele bisericilor din țară vor suna cam la același ceas.

La doxologie se invită autoritățile tuturor oficiilor și oaspeții.

Acestea sânt îndemnul și porunca, pe care vi le dăm, din timp, Vouă, Preacuvioșilor și Preacucernicilor păstori sufletești ai poporului nostru dreptcredincios, cu bună încredințare, că acestea și mai mult decât acestea veți face.

*

Veți face adecă, să lumineze în toate cugetele și să se pătrundă orce inimă și să priceapă orce minte cuvintele sf. proroc și împărat David, strălucind azi, ca un șirag de stele prooroace, deasupra țării noastre, deasupra slăvitului nostru Rege:

«Doamne, de ocrotirea Ta puternică se veseleşte Regele și ajutorul Tău îl umple de bucurie. Tu i-ai dat ce-a dorit inima lui, și de cererea buzelor lui nu l-ai lipsit. Că l-ai întâmpinat pe el cu binecuvântarea bunătății; pus-ai pe capul lui cunună de pietre scumpe» (Psalmul 21, 1, 4).

Ear pe voi pe toți, români dreptmăritori de pretutindeni, Dumnezeu să vă cerceteze cu plină măsură a îndurărilor Lui, și bucuria, cu care a bucurat pe Rege și pe popor, să rămână statornică întru noi.

Dar I Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și paza cea deapauri a Sfântului Duh, care ne străjuește și ne ține, să fie cu voi toți. Și numele Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos să se preamărească în toată lumea și în tot neamul românesc în toate zilele și în toți vecii, până la venirea Lui, Amin!

București, în ziua Bunevestiri, 1922.

Dr. Elie Miron Cristea,

arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, exarh al plaiurilor, primat al țării românești, președinte al Sf. Sinod, locțiitor al scaunului din Cesarea Capadochiei etc.

Dr. Pimen Georgescu,

Arhiepiscop al Iașilor, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, exarh al plaiurilor etc.

Dr. Nicolae Bălan,

Arhiepiscop al Alba-Iuliei și Sibului, Mitropolit al Transilvaniei, Banatului, Crișanei și al Maramureșului.

Dr. Vladimir Repta,

Mitropolit al Bucovinei.

Gurie Grosu,

Arhiepiscop al Chișineului și Hotinului.

Dr. Vartolomei Stănescu,

Episcop al Râmnicului Nouului Severin.

Visarion Puui,

Episcop al Argeșului.

Nicodim Munteanu,

Episcop al Hușilor.

Teodosie Atanasie,

Episcop al Romanului.

Ioan I. Pap,

Episcop al Aradului, Ienopolei, Halmagiului și al părților din Banat.

Dr. Iosif Tr. Badescu,

Episcop al Caransebeșului.

Roman R. Ciorogariu,

Episcop al Oradiei-mari.

Nicolae Ivan,

Episcop al Vadului, Feleacului și Clujului.

Evghenie Humulescu Piteșteanu,

Arhiereu vicar-delegat al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Meletie Dobrescu Constanțeanul;

Theofil Mihailescu,

Locotenent Episcop al Buzăului.

Platon Ciosu Ploșteanu,

Locotenent Episcop al Dunării-de-jos.

Iacob Antonovici Bârlădeanu,

Arhiereu vicar delegat al Arhiepiscopiei Iașilor.

Dionisie Ierhan,

Arhiereu vicar al Chișineului și Hotinului.

P. S. Sa episcopul Nicolae al Clujului în Salaj

(Sfârșit)

După aceasta P. S. Sa cu suita descind la casa ospitală a dlui prefect, de unde după un mic repaus, pleacă cu suita spre palatul prefecturii, în saloanele căruia s'au făcut recepțiunile în următorul mod:

Recepțiunile: Biserica greco-catolică, condusă de protopopul și parohul local Traian Trușă, urează bun venit și viață îndelungată lerarului bisericii surori.

P. S. Sa răspunde: împreună ne-am purtat necazurile trecutului, deci împreună trebuie să ne bucurăm și de fericirile prezentului. Nu trebuie să căutăm momentele care ne despărțesc, ci mai mult cele, cari ne leagă, fiindcă și așa foarte subțire părete ne desparte deolaltă; să lucrăm împreună pentru binele neamului, țării și-a dinastiei. — Au urmat apoi: biserica romano-catolică — condusă de protopopul paroh Fr. Peseki, biserica reformată condusă de preotul Geza Kádár. Confesiunea mozaică, — nefiind în oraș rabinul, — P. S. Sa este bineventat în limba română prin medicul Dr. Margulics.

Armata, respective corpul ofiteresc, condus de colonelul Mărășescu; justiția în numele căreia s'au prezentat magistrații sub conducerea președintelui tribunalului dl Dr. Gyurko.

Administrația, funcționarii, sânt conduși de subprefectul dl Dr. Iuliu Pop; revizorul școlar prin rostul revizorului dnul Ioan Mango. Administrația financiară condusă de dl Dumitru Nica, a urmat apoi: consilieratul agricol prin consilierul Gârboveanu, școala normală prin directorul dl Cornel Pop și școala civilă de fete prin dna Dr. Suciu; liceul reformat, corpul profesoral și eforia, conduse de directorul Kerekes Erno, comitetul parohial ortodox din loc în frunte cu protopopul Ioil Ghiurițan.

P. S. Sa a răspuns găsind cuvinte potrivite pentru fiecare.

După recepțiuni a urmat banchetul la restaurantul «Transilvania», unde pe lângă intelectuali și ofiterimea din loc, au luat parte și șefii confesiunilor de altă limbă, s'au rostit vorbiri: P. S. Sa pentru Rege și dinastie, dl pref. Dr. Iulian Andrei Domșa în calitate și de episcopul bisericii din loc pentru P. S. Sa, protopopul Ioil Ghiurițan pentru membrii cari au luat parte la festivități. Din partea armatei a vorbit colonelul Mărășescu aducând elogii P. S. Sale. Din partea maghiarilor a vorbit directorul liceului reformat Kerekes Erno.

După masă P. S. Sa a prezidat ședință solemnă a comitetului parohial, unde președintele comitetului dl Ioan Ciupe, revizor școlar, a citit un temeinic raport despre activitatea comitetului dela înjghebarea parohiei până astăzi, din care reiese, că în scurtul interval parohia a prosperat mult în cele morale și materiale. Guvernul prin dl ministru al instrucțiunii a donat localul grădinei de copii pentru local de biserică și casă parohială, adunându-se un fond circa de patruzeci mii lei pentru zidirea unei biserici. Capela s'a provăzut cu cele trebuincioase parte prin cumpărături, parte prin donațiuni; dintre donațiuni cea mai remarcabilă este a cărilor rituale donate de dl ministru al cultelor. S'au făcut dispoziții pentru îndeplinirea postului de paroh, ceace numai așa s'a aflat rezonabil, dacă se combină și postul de catehet pe lângă cel de paroh, ca să se poată asigura existența parohului respectiv.

După ședința comitetului P. S. Sa a făcut vizite împreună cu președintele comitetului la instituțiuni, școli, spital și la ceice au condus delegațiile la recepțiuni.

Seara după 9 ore s'a reîntors P. S. Sa la dl prefect unde a fost găzduit cu suita.

Joi în 18/31 August a. c. dimineața la 7 ore cu suita și dl prefect pe două automobile, unul al dlui prefect, au plecat spre Stărciu, ultima parohie ortodoxă, departe de masa compactă a ortodoxismului, pentru a face vizitațiunea credincioșilor bravi din această comună.

În drumul spre Stărciu a fost întâmpinat P. S. Sa în comuna Vârșolt, româno-maghiară, la o poartă triumfală, de prim-pretorele plasei Crasna, dl Alexandru Marcu, bineventându-l în numele autorităților din această plasă și oferindu-și serviciul cât va sta P. S. Sa pe teritoriul plasei. Preotul reformat din loc Sarkány Lajos prin o cuvântare frumoasă salută pe reprezen-

tantul bisericii ortodoxe, ca biserică de stat. Administratorul parohial gr.-cat. nu s'a prezentat. P. S. Sa a răspuns vorbitorilor, întreținându-se cu țărani în mod afabil.

Atașându-se suitei din acest loc și dl prim-pretor, s'a reînceput calea spre Stărciu. Trecând prin comuna Crasna, care-i sediul plasei, a fost întâmpinat de primarul maghiar în limba română și de directorul școlii primare din loc, dl Aurel Iepurean, în numele instituțiilor culturale din loc. P. S. Sa mulțamește pentru atențiune. Din Crasna nu este nici o comună până în Stărciu. După câteva cotituri vedem comuna la poalele Meseșului, zărandu-se biserica ortodoxă zidită nu de mult pe un loc frumos al comunei. La marginea comunei ne așteaptă un banderiu format din tinerimea comunei. Intrând în comună zărim o poartă triumfală cu popor mult, unde secretarul cercual maghiar în o frumoasă vorbire, spusă în limba română, urează bun venit P. S. Sale. Dela poartă până la biserică a fost o adevărată cale triumfală; poporul, în haine de sărbătoare, nu înceta din urale.

Sosim înaintea bisericii, la ușa căreia preotul local Vasile Stănciu prin o cuvântare frumoasă salută pe P. S. Sa. După răspunsul dat P. S. Sa a intrat în biserică cu asistența preoților din suită și a preotului local a servit în mod solemn sf. liturghie, la finea căreia a ținut o cuvântare plină de învățători, după care a mîrșit biserica, nefiind stîmptă de arhiereu, împărțind credincioșilor în fine anafora.

După serviciu s'a servit masă bogată la preotul local, — aflându-se P. S. Sa de totului mulțămît cu cele văzute și constatate. De notat e, că poporul din Stărciu, atât ortodocși cât și uniți, au făcut zi de sărbătoare umplând cu desăvârșire biserica încăpătoare.

După masă P. S. Sa cu suita a plecat către Ciucea pe drumul romantic și istoric, unde au avut lupte trupele române cu cele maghiarobolșevice, — se văd lângă drum mormintele eroilor noștri în destulă neglijență...

Sosind în Ciucea P. S. Sa a descins la dl Octavian Goga, fost ministru al cultelor, unde i s'a făcut primire din partea dlui și dnei Goga.

După aceasta P. S. Sa cu protopopul Gr. Pletosu, asesor consistorial, și diaconul Aurel Todoruț au plecat către reședința din Cluj, ear dl prefect Dr. Domșa, protopopul Ghiurițan, preoții Roșca și Georgea s'au întors la vetrele lor.

Așa s'au terminat vizitațiunile canonice, a căror amintire frumoasă va rămânea veșnic în sufletul poporului din tractul Unguraș.

Coresp.

Dela Asociația clerului: «Andrei Șaguna»

Conferența pastorală de toamna,

conform dispozițiilor §-lui 7 din regulamentul pentru organizarea despărțămintelor, este ambulantă. Se va ține în două zile consecutive în vre-una din comunele fruntașe, ori și la centrul despărțământului.

Participarea este obligatorie pentru toți preoții, cateheții, profesorii de religie și absolvenți de teologie de pe teritoriul despărțământului, fără privire de sânt ori nu membri ai Asociației. Cu acest prilej se vor încasa și cotizațiile dela membrii.

Programa conferenței este specificată amănunțit în regulament. Birourile despărțămintelor sânt poftite, întrucât n'ar fi făcut'o până acum, să distribue referadele asupra diferitelor chestiuni.

Pe lângă slujba sfintei liturghii, cu predică pentru popor, discursul de deschidere al președintelui și darea de seamă asupra publicațiilor de cuprins religios-moral și în genere bisericesc cultural, apărute în cursul anului, — Biroul central recomandă a se lua în program și următoarele chestiuni:

1. Importanța școlii confesionale în cultura neamului.

2. Îngrijirea educației religioase a tineretului în legătură cu școala de Duminică.

3. Alcătuirea unui plan analitic al activității pastorale în decursul anului, — după luni și săptămâni, — în legătură cu introducerea unui registru (condică) de evidență.

Acest plan ar avea menirea să înlesnească pe seama preoților preocuparea continuă și sistematică de datoriile sale pastorale; iar registrul ar fi o icoană clară a lucrului întreg, pe care îl face preotul.

Pentru darea de seamă asupra mișcării literare amintim aici câteva cărți, apărute în 1921/22. Domnii referenți mai pot completa cu cărți, pe cari le-au citit cu folos.

Arhiepiscop și mitropolit Nicolae Bălan: Cuvântări rostite cu ocazia alegerii, sfințirii și investirii, Sibiu, 1921, pp. 20. Prețul Lei. 2.

«Schisma românească sau Unirea cu Roma», Sibiu, 1921, «Biblioteca bunului păstor», Nr. 10, p. 54. Lei 2-50.

Un om al bisericii: Români ortodocși și Uniți români, sau Două organizații bisericești române în Ardeal, Sibiu, 1922, p. 80. Lei 10.

Dr. Valer Moldovan, avocat: Biserica ortodoxă română și problema unificării, Cluj, 1922, p. 184. Lei 20.

Ilie Ioan Beleuță: Convorbiri asupra legăturilor Bisericii cu credincioșii pe baza molitvelnicului, studiu din domeniul teologiei pastorale, prelucrare din limba franceză, Sibiu, 1922, p. Lei 15.

Dr. I. Mateiu: Vacanțele mitropoliei ortodoxe din Ardeal în veacul XVIII, Documente inedite, Cluj, 1922, p. 144. Lei 20.

Prof. Dr. I. Mateiu: Contribuțiuni la Istoria dreptului bisericesc, vol. I. Epoca dela 1848—1868 cu o privire canonică istorică, București, 1922, p. 412. Lei 45.

Arhim. Ilarion Mircea: Cuvântări bisericești, Roman, 1921, p. 206. Lei 14.

Ștefan Meș: Istoria neamului românesc, Sibiu, 1922, p. 180. Lei 25.

I. Nisipeanu: Religia pentru copii, învățământul religiei în școala primară, București, 1922, p. 256. Lei 18.

C. Provian: Sfântul Apostol Pavel, studiu asupra personalității și activității sale practice, Buzău, 1921, p. 88. Lei 8.

Preotul Eugen I. Bărbulescu: Două conferințe: I. Învățătura creștină și curentele social-democrate; II. Câmpul de activitate al preoților în mijlocul poporului, București, 1921, p. 47. Lei 5. (Biblioteca căminului cultural și de ajutor sf. Silvestru).

D. Cornilescu: Adventismul în fața Scripturii, tălmăcire din englezește, București, 1920, p. 27. Lei 2.

D. Cornilescu: Trebuie să țină creștinul Sabatul? traducere, București, 1920, p. 24. Lei 1-50.

Arhim. I. Scriban: Originea Duminecii ca zi de sărbătoare în biserica creștină, studiu liturgic, București, 1921, p. 62. Lei 5.

Pr. Gr. Criveanu: Patimile Mântuitorului, București, 1921, p. 20. Lei 1-50.

Arhim. Iuliu Scriban: Cele șapte cuvinte ale lui Isus pe cruce, tratat de pietate și tălcuire biblică, București, 1921, p. 64. Lei 5.

Dr. Nicu Cotlarciuc: Ocrotirea Socială și Biserica, curs special ținut la facultatea de teologie pe lângă universitatea din Cernăuți, Cernăuți, 1921, p. 80. Lei 15.

Arhim. I. Scriban: Chemarea preotului, București 1921.

Iconomul Ene Dimitrescu: Combaterea adventiștilor, trei conferințe, Ploiești, 1920, p. 86. Lei 6.

Secretariatul general.

Jubileul Episcopului Dr. Fr. Zeutsch

Cu deosebit fast, și cu deosebită solemnitate au serbat compatrioții noștri sași aniversarea a 70-a a nașterii lustrității Sale a Episcopului Zeutsch.

Aceste serbări, care au durat 3 zile, au trecut peste marginile înguste ale unei serbări bisericești, și au luat caracterul unei sărbători mari naționale a compatrioților noștri.

Spre acest scop s'au adunat în Sibiu toți fruntașii poporului săsesc din Ardeal, reprezentanții bisericii luterane din întreaga Românie mare.

Festivitățile s'au început Vineri seara cu manifestarea tinerimii școlare săsești dela toate școalele lor de băieți și fete. Au plecat dela liceul evanghelic, în conduct cu lampioane, făcând jubilanțului o frumoasă serenadă, și felicitându-l prin o vorbire ținută de prefectul gimnaziului. Jubilanțul a mulțumit îndemnând tinerimea la muncă continuă și stăruitoare.

A doua zi, Sâmbătă, la ora 9 s'a ținut serviciu divin în biserica luterană din cetate, după care au urmat recepțiunile în palatul episcopesc. S'au prezentat șefii tuturor autorităților civile și militare.

Din partea bisericii noastre a fost felicitat prin I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, ear din partea parohiei din Sibiu-cetate de o delegațiune a comitetului parohial prin rostul presidentului Dr. Beu.

Din partea guvernului i s'a adus felicitări prin prefectul județului și orașului Anastasiu Boiu. Dl prefect a adus la cunoștința jubilanțului, că M. S. Regele nostru *Ferdinand I* a binevoit a-l decora cu marea cruce a ordinului Coroana României, pe care i-a și predat-o.

A urmat apoi consistorul evanghelic și diferitele societăți săsești, reuniuni de femei etc.

Sâmbătă seara Reuniunea de muzică săsească sub conducerea dirigentului Nowak, în onoarea jubilanțului, a aranjat un frumos concert în sala filarmonică, luând parte un select și numărös public.

Duminecă în 17 Sept. s'a dat în onoarea jubilanțului în sala dela Unicum un banchet, la care au luat parte aproape 300 persoane.

Asociindu-ne și noi felicitărilor aduse distinsului prelat îi dorim dela Dumnezeu încă mulți ani de rodnică activitate și îndelungată păstorire a bisericii luterane.

Știrile zilei

Predică în catedrală. Dumineca trecută a rostit în biserica catedrală o frumoasă predică părintele I. Dăncilă, confesor militar.

Pregătiri pentru încoronare. Pentru informarea străinătății de solemnitatea ce se va ținea la Alba Iulia cu prilejul încoronării Suveranilor României, direcțiunea poștelor a luat o serie de măsuri în acest scop. La Alba Iulia se lucrează la instalarea unei mari instalațiuni de telegrafie fără fir care va fi deservită de peste 50 de funcționari, având legături directe cu centrele principale din Europa. Direcția poștelor a luat măsuri ca o escadrilă de aeroplan să facă serviciu poștal la fie care jumătate oră cu Bucureștii. Timbrele încoronării comandate la München vor sosi în țară la începutul lunii Octomvrie.

Sesiunea parlamentului va fi convocată în sesiune extraordinară pentru ziua de 14 Octomvrie a. c. Sesiunea aceasta se va ocupa de îmbunătățirea situației materiale a funcționarilor publici.

Mareșalul Pilsudski în România. Șeful statului polon, eroul Pilsudski, fostul comandant de legiuni polone, și-a făcut întâia vizită, adusă străinătății, în Franța, pe a doua în România, Polonia înviată, amenințată în existență și de Germania, și de Rusia, face o politică externă alături de Franța și de România. Mari interese, naționale și economice, îndreptătesc o strânsă colaborare între Polonia și țara noastră. Acestor sentimente li s'a dat expresiune atât în cuvântarea M. Sale Regelui, cât și în răspunsul șefului polon cu prilejul de acum al vizitei dela castelul Peleş.

Intregire. În raportul publicat în nrul trecut al ziarului nostru, despre înmormântarea arhierului Ilarion Pușcariu, din eroare nu s'a amintit, că cu ocaziunea transportării rămășițelor pământești ale decedatului, sicriul a fost întins și de poporul nostru din Arpaș, în frunte cu părintele Trandafir Dragomir, și în Cristian în frunte cu părintele Virgil Pop. Ambii au rostit obicinuitele rugăciuni pentru odihna sufletului. Facem cuvenita întregire.

«Trăiască Regele!» Cu raport la încoronarea Suveranilor, ziarul Neamul Românesc publică, sub semnătura dlui N. Iorga, următoarele: «Biserica din Alba-Iulia, și tot ce o înconjură, așteaptă pe Suveran și pe Regină; anume evenimente de la granițele noastre sânt de sigur de natură să grăbească un act, de pe urma căruia în provinciile reunite regalitatea poate să capete un și mai mare prestigiu. Cu deosebire în ce privește pe unguri, *regele încoronat* joacă în concepțiile lor un prea mare rol, pentru ca acest factor esențial să nu poată fi lăsat la o parte». Aderenții partidului național din Ardeal sânt «în astfel de situație, încât nu pot găsi nici o punte de legătură cu adversarii lor». — «Acesta nu va împiedica însă pe oricine poate face anumite deosebiri necesare în rostul unui monarh constituțional, să strige în această zi solemnă, orce s'ar fi întâmplat: *Trăiască Regele!*»

Cu o oră înainte. Direcția generală a C. F. R. a luat măsuri să se deschidă casele de bilete dela stații cu o oră înainte de plecarea trenurilor, și nu cu 15 minute cum s'a făcut până acum.

Convocare. «Reuniunea rom. de muzică din Sibiu» își ține adunarea generală pentru anul acesta Sâmbătă, în 23 Sept. la ora 6 p. m. în sala cea mare dela «Casa națională». Obiectele de pertractat: 1. Raportul general. 2. Censurarea socoților și darea absoluturului. 3. Stabilirea bugetului pe anul 1922/23. 4. Propuneri eventuale. 5. Alegerea noului comitet. 6. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării generale. Comitetul invită toți membrii a lua parte la adunare.

Armonie și dragoste. Din Belgrad se anunță că la tribunalul din capitala Iugoslaviei s'a deschis testamentul regelui Petru în prezența primului ministru ad-interim și celui de justiție. Regele Petru lasă toate imobilele sale regelui Alexandru, ear valorile mobiliare celor trei copii. Le recomandă unire și dragoste.

FOIȘOARA

O propunere

Înaintată „Asociațiunii” în ziua de 15 Iulie 1922 la ședința plenară a secțiilor științifice-literare.

de Horia Petra-Petrescu

Permiteți-mi să motivez câteva puncte concrete, asupra cărora aș fi fericit dacă ar delibera on. adunare și dacă și-ar da consensul.

Unul din cei mai mari și mai adânci scriitori ai Angliei de astăzi, sociolog, om de știință tot odată, *H. G. Wells*, a tipărit în timpul din urmă într'un volum articolele publicate cu ocazia conferinței de pace dela Washington. Volumul intitulat: «*Nădejdea în pace*», a stârnit multe discuții în lumea anglosaxonă, fiindcă tratează despre problemele vitale ale omenirii de azi, pledând cu vervă și cu un arsenal întreg de argumente pentru o colaborare între neamuri și țări. La observația că războiul este inevitabil în viața omenească, ne descrie ororile, cari s'ar comite în dimensiuni și mai gigantice, de flotile întregi aeriene într'un viitor război.

Financiarul american, autoritate de primul rang, Frank A. Vanderlip, declară în cartea sa celebră «Ce s'a ales de Europa»: un colonist american din Kausas este strâns legat de neliștea din Balcani, de bolșevismul din Europa, de criza financiară din Franța. E mai aproape de ce se petrece în Paris, Belgia sau Londra decât țărani aceluiași țări de capitalele lor proprii, în timpurile trecute.

Pregătesc o lucrare mai voluminoasă, care va trebui să apară în viitorul apropiat și să se răspândească din cauza puterii ei documentare. Lucrarea poartă titlul: «Ce va să zică șovinismul?» și aduce zeci și zeci de cazuri concrete, din toate domeniile, pentru ca să se lămurească într'u câtva influința desastuoasă a șovinismului în sânul unui neam, al unor țări, a unor religii.

Analizez sbuciumul sufletesc al unor oameni de elită, al unor protagoniști ai omenirii, între lozincile sănătoase ale unui patriotism luminat (Goethe, V. Hugo, Herder, Pasteur, Voltaire, Eötvös, Kogălniceanu, până la Foerster, Anatole France, Leon Bourgeois, Massaryk, Tagore, Wells) și al unui patriotism «lăcăuit», cum ar spune dl Iorga, al unui șovinism, gropar al neamului propriu chiar.

Capitole speciale tratează *șovinismul în școală* — cu exemple tipice din sbuciumul pe-

dagogului Wolgast, în Germania, d. e.; — șovinismul *literar*, cu citate din Carol Eötvös, din Mikszáth, din alți zeci și zeci de autori, de toate neamurile; șovinismul în jurnalistică, cu argumente din Tardieu, din Harden, din Karl Krauss, etc.; șovinismul de *clasă socială*; șovinismul *confesional*; șovinismul *politic*, apoteozarea puterii brutale, sistem Bismarck-Nietzsche.

Din materialul acesta variat pregătesc trei-patru broșuri, pe care mi le închipui în dimensiunile unui număr din Biblioteca «Pagini alese din scriitorii români» sau «Cunoștințe folositoare» ale editurii «Cartea românească» — cu aceleași prețuri mici, ca să se poată răspândi în cercuri cât mai largi. O broșură intitulată «De vorbă cu un minoritar» va aduce argumentele cele mai plausibile pentru un român, care vrea să discute problema șovinismului și a trecutului apropiat din fosta Austro-Ungarie.

Cetitorul român să aibă materialul adunat în propoziții lapidare, ca să poată riposta cu succes la atacurile îndreptate împotriva punctului românesc de vedere. (Urmează)

Agronomice. Primim broșura din Biblioteca societății agronomilor: Notifiă asupra vieții și lucrărilor agronomului P. S. Aurelian, de V. S. Moga, agronom și fost profesor, București, tip. Gutenberg. Prețul 6 lei.

Asociație muzicală. Cunoscutul muzician *Vidu* din Lugoj, împreună cu profesorul de muzică Iosif Velceanu din Timișoara, au inițiat federalizarea tuturor societăților muzicale din Bănat. Avem în Bănat peste 80 reuniuni de cântări și fanfare române. Toate aceste societăți vor fi unite în «Asociația corurilor și fanfarelor române din Bănat», care va deveni astfel un focar de cultură muzicală și un loc de întrunire sufletească pentru societățile culturale. Adunarea de constituire se ține în comuna Chisiteu (jud. Caraș Severin) cu ocazia serbărilor din 21 Septembrie, când corul plugarilor de acolo își serbează sfîntirea steagului. Această inițiativă a dl. Vidu și Velceanu merită tot sprijinul, și ar fi de dorit ca în curând să avem o asociație muzicală a întregii țări românești.

Orele oficiale la administrația financiară Sibiu. la circumscripția 1 de percepere urbană Sibiu, la circumscripția 2 de percepere Turnișor cu sediul Sibiu, — din 1 Octombrie 1922, începând sînt statorite dela 8—2 ore. Cassieria centrală și a percepțiilor din palatul financiar sînt deschise pentru public dela 8—12½ ore.

Inițierea unei școli civile în Ilia. Primim: O vechi și legitimă dorință a populației din plasa Ilia va fi realizată. În urma stăruințelor depuse de către senatorul I. Panaitescu și protopopul Moldovan deputat, pe lângă dl. Angelescu ministrul instrucțiunii publice, d-sa a aprobat inițierea unei școli civile în Ilia. Întreținerea școlii va fi luată în întregime de către stat, cu începere dela 1 Ian. 1923. Cum însă școala urmează a fi deschisă în Septembrie la începutul a. școl., dl. ministru la aprobat să detașeze din altă parte un profesor plătit de stat, care să conducă această școală ca director și să predea și cursuri. Pentru diferite învățături ce trebuie a fi predate elevilor până la numirea de profesori, în urma stăruințelor părintelui protopop Moldovan, deputat de Ilia, mai multe persoane cunoscătoare de materii ce urmează a fi predate elevilor, s'au oferit a le preda, în mod gratuit. Comuna Ilia, a pus la dispoziție localul, pentru școală, mobilierul și materialul, precum și locuința pentru director. Nu ne îndoiim, că sîntem interpretul întregii populații a plășii Ilia, aducând mulțumiri senatorului și deputatului nostru, precum și primăriei comunei Ilia, pentru străduințele depuse, ca să se înființeze această școală, unde fiii țăranilor noștri să-și poată căpăta lumina minții, care e tot atât de însemnată, ca și lumina ochilor.

Dinilia

Din «raul» rusesc. Cifrele oficiale ne spun, că bolșevicii au executat până acum aproape două milioane de oameni. Așa se face vestita revoluție a guvernelor roșu «fără să curgă o picătură de sânge», cum declarase odată unul dintre șefii lui.

Prospect

Școala profesională de fete a Societății doamnelor române din Arad, sucursală a Reuniunii femeilor române din Iași

Anul școlar 1922—1923

Vor funcționa anul acesta cl. I—IV. Programa de învățământ este programul școlii din Iași, adică partea studiilor o modificare în mod practic din programul liceelor de fete, iar partea meseriilor după programul școlii de stat. Școala are internat în același corp de casă cu școala, adică *Str. Brătianu 9*. Pentru înscriere se cere: cl. I cererea de înscriere, certificat de 4 clase primare, actul de naștere, bilet de vaccinare. În cl. II cum și în clasele următoare se primesc eleve care au urmat anul precedent la o școală profesională, sau la unul din liceele statului obținând la lucrul de mână nota: foarte bine. Taxele sînt: taxa de înscriere 50 lei, pentru internat 2500 lei plătită în 3 rate, elevele externe vor plăti 50 lei de dactru lunar. Afară de taxă elevele interne mai aduc următoarele alimente: 80 kgr. făină de pâine, 40 kgr. făină albă, 14 kgr. unsoare, 10 kgr. zahăr, 100 kgr. cartofi, 6 kgr. săpun, 5 kgr. fasole și 100 ouă.

Inscrierile se fac până la 20 Septembrie. Cursurile se deschid la 22 Septembrie 1922.

Comitetul

Nr. 129—1922

(160) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III *Pis-chint*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sînt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat cu 29 jugh. eclejic.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul arătat, și până în 8 zile înainte de alegere, pe lângă încunoștințarea subsemnatului, să se prezente în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Orăștie, 28/VIII 1922.

Oficiul protopopes ort. român al Orăștiei, în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa,
protopop.

Nr. 279/1922

(173) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia, *Galpăia* în protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sînt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Reflecții sînt poștiți a-și înainta cererile instruite cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare a se prezenta în vreo Duminecă sau sîrbătoare în biserică spre a cânta, eventual a celebra.

Unguraș, 9/22 August 1922.

Oficiul protopresbiterial ort. al tractului Unguraș în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioil Ghiurițan,
protopop.

(171) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a *Mesteacăn*, în protopresbiteratul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sînt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sînt poștiți a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu prot. în termenul deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare a se prezenta în comună spre a face cunoștința poporului.

Mesteacăn, la 24 Septembrie 1922.

Oficiul protopresbiterial în înțelegere cu comitetul parohial.

Brad, la 25 August 1922.

P. Piso
protopresbiter

(171) 1—3

Concurs

În conformitate cu decisiul comitetului parohial din 22 August a. c. prin aceasta se deschide concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala conf. gr.-or. rom. din *Booz*, tract. Iia.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt 300 lei dela biserică, lemne, cuartir, iar restul dela stat. Reflecții să-și înainteze cererile of. ciului protopresbiterial al Iliei.

Booz, la 30 August 1922 v.

Lazar Ursa
notar al com. par.

Ioaniche Oprean
paroh

Nr. 267/922

(186) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II-a *Balomir*, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sînt cele statorite în coala B. pentru întregirea salariului dela stat.

Doritorii de a reflecta la acest post au a-și așterne subscrisului în termenul sus indicat suplicile instruite, conform normelor în vigoare, și a se prezenta la biserică în vre-o zi de Duminecă sau sîrbătoare ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Cei cu cunoștință de contabilitate vor fi preferați.

Oficiul protopresbiterial rom. ort. în înțelegere cu comitetul parohial.

Orăștie, 22 Aug. 1922.

Vasile Domșa
protopop.

Nr. 432/922

(158) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din *Drăguș*, protopresbiteratul Avrighului se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sînt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh, să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterial în Avrigh, județul Sibiu, până la termenul susindicat, avînd a se prezenta în vre-o Duminecă sau sîrbătoare la biserică, spre a cânta, cuvînta eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrigh, 9 August 1922.

Oficiul protopresbiterial ort. român al Avrighului, în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Căndea
protopop.

(167) 3—3

Concurs

Pentru completarea posturilor de parohi de clasa I, din parohia a II-a și a III-a nou înființate în orașul *Cluj*, protopresbiteratul Cluj, se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Retribuțiunile sînt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat. Până când parohiile vor putea pune la dispoziție locuințe în natură, parohii aleși vor primi o indemnizație de chirie, conform stărilor civile, de 20, 25, 30 %, după lea de bază și gradații, plătită din casa bisericii, eventual dela stat.

Se pune în vedere viitorilor parohi și câte o sesiune parohială de 20—32 jugăre, întrucît aceste locuri se vor putea obține cu prilejul improprietății, pentru care s'au făcut demersurile necesare la forurile în drept.

Îndeplinirea serviciilor religioase, în și afară de biserică, se vor norma prin un regulament special, care se va fixa de comitetul parohial în acord cu parhii și cu torurile în drept.

Concurenții sînt invitați a-și înainta în termenul indicat cererile instruite conform normelor în vigoare, oficiului protopresbiterial ort. rom. din Cluj.

Reflecții sînt obligați în termenul reglementar a se prezenta în biserică parohială pentru a celebra, ori cânta și cuvînta.

Cluj, la 29 Iunie 1922.

Vasile Spătariu
not. com. parohiale

A. Ciortea
preș. comit. par.

Nr. pp. 288/922.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Talia Roșescu
protopresbiter

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu, se află de vânzare

Noul Testament (cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo **Lei 2—**, broșat **Lei 4—**, plus porto postal **Lei 2—**.